

De Tafel van de Heer

Lessen uit Maleachi 1:12-14

Tweemaal komt de uitdrukking 'U zegt' in de verzen 12-14 voor. Het kan zijn, net als in de vorige keren, dat de Joden dat niet met zoveel woorden gezegd hebben, maar zo dachten zij er in elk geval over en ze toonden dit in hun houding.

'Maar u ontheiligt hem [d.i. Mijn naam] wanneer u zegt: De tafel van de Heer, die is onrein, en wat zij oplevert, haar voedsel, is verachtelijk. Verder zegt u: Zie, wat een vermoeienis! Maar u zou het kunnen wegblazen, zegt de HEERE van de legermachten'. Hier wordt het woord 'tafel' genoemd en niet 'altaar'.

We hebben al gewezen op Ezech. 41:22, waar blijkt dat het twee woorden zijn voor hetzelfde voorwerp. Altaar en tafel zijn niet van elkaar te scheiden, maar moeten wel onderscheiden worden. Men zit aan tafel om te genieten van de omgang met elkaar. God had voorgeschreven welk deel van de gebrachte offers voor de priesters bestemd was en door hen mocht worden opgegeten (zie o.a. Deut. 18:3). Dat was het recht van de priesters.

Van de priesters Hofni en Pinehas lezen wij dat het nietswaardige mannen waren; zij hielden geen rekening met de Heer, en ook niet met het recht van de priesters tegenover het volk. Dit willekeurig ingrijpen in strijd met de voorschriften werd hun zwaar aangerekend. 'Zo was de zonde van deze jongemannen voor het aangezicht van de HEERE erg groot, want de mensen verwierpen hierdoor het offer van de HEERE' (1 Sam. 2:17). Bovendien gaven zij door hun zedeloos leven een slecht voorbeeld en brachten het volk tot overtreding.

Van dit alles hadden de priesters tot wie Maleachi zich richtte niets geleerd. Zij toonden hetzelfde gedrag. Daarmee ontheiligden zij de Naam van de Heer. Over het voedsel dat de tafel van de Heer opleverde, spraken zij verachtelijk. Sarcastisch zeiden zij: 'Wat een vermoeienis!' Zij vonden het de moeite niet waard. Zij haalden er de neus voor op. De profeet spreekt nu weer over die minderwaardige offers, waarover hij het tevoren heeft gehad.

Wij zouden kunnen denken dat dit de schuld was van het volk dat hun deze offers aanbood. Inderdaad moeten we niet vergeten dat God Zich tot de priesters richt als de vertegenwoordigers van het volk. Het hele volk wordt daarin aangesproken. Maar de priesters dragen de grootste verantwoordelijkheid. Het was hun taak het volk te onderwijzen en de mensen eerbied bij te brengen voor deze offerdienst door zelf het goede voorbeeld te geven. Daarin schoten zij enorm tekort!

De profeet spreekt hier tegen iedereen die een gelofte gedaan heeft een offer te brengen. Hij had iedereen voor ogen die best in staat was een offer te brengen dat aan de voorschriften voldeed, maar een gebrekkig dier uit zijn kudde zocht om de Heer aan te bieden. Is dat een uiting van eerbied en dankbaarheid? Zij verloren helemaal uit het oog dat het de Heer is tot Wie zij naderden. 'Voorzeker, Ik ben een groot Koning, zegt de HEERE van de legersmachten'.

Ook in de Gemeente is er een 'Tafel van de Heer'. Daarover wordt gesproken in 1 Korinthe 10:21. Aan die Tafel wordt het avondmaal van de Heer gevierd. Daartoe heeft in principe iedereen toegang: mannen en vrouwen die in geloof tot Jezus Christus gekomen zijn en daardoor heilige en koninklijke priesters geworden zijn (1 Petr. 2:4vv.). 'Hem Die ons liefheeft en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed, en ons gemaakt heeft tot een koningschap, tot priesters voor Zijn God en Vader, Hem zij de heerlijkheid en de kracht tot in alle eeuwigheid! Amen' (Op. 1:6). De apostel Paulus spreekt vervolgens in 1 Kor. 10:14-34 over de avondmaalsviering die plaatsheeft aan de Tafel van de Heer.

Het is duidelijk dat er aan de Tafel van de Heer geen plaats is voor ongelovigen; bij hen kan van gemeenschap geen sprake zijn. Maar ook gelovigen die volharden in een zondig leven of zij die een verkeerde leer aanhangen, moeten worden geweerd. In 1 Kor. 11:17-34 vinden we nog nader onderwijs. Wat de samenkomsten betreft kan de apostel de gemeente in Korinthe niet prijzen omdat die niet ten goede, maar ten kwade werken. Het blijkt dat zij geen juist inzicht hadden in het karakter van het avondmaal. Zij dachten er niet aan dat het om de Heer ging en verloren Zijn eer en rechten uit het oog. Daarmee vervielen zij in principe in hetzelfde kwaad waarover Maleachi de priesters in zijn tijd moest berispen. Dit kwam waarschijnlijk door hun verbinding en verwarring van liefdemaaltijden en avondmaal. Het eigen ik stond bij sommigen op de voorgrond en op de anderen werd niet gelet. Daarom was het niet meer het avondmaal van de Heer.

Daarom geeft Paulus aanwijzingen die hij van de Heer Zelf ontvangen had. Wie op een onwaardige manier deelneemt aan het avondmaal, maakt zich schuldig en brengt het oordeel over zichzelf. Dit oordeel is een bestraffing van de Heer om te voorkomen dat wij met de wereld veroordeeld worden. Daarom staat er 'laat ieder zichzelf beproeven'. En dan volgt er niet 'en zich in zo'n geval liever onthouden' maar: 'en zó eten en drinken'. Natuurlijk wordt er dan wel aangenomen dat dat zelfonderzoek zo nodig tot zelfoordeel, belijdenis en nalaten van het verkeerde leidt.

Wie zou willen wachten tot hij die plaats waardig is, kan nooit deelnemen. Maar gelukkig mogen degenen die in Christus geloven, weten dat Hij hen waardig gemaakt heeft. 'Want door één offerande heeft Hij voor altijd hen volmaakt, die geheiligd worden' (Hebr. 10:14). Dat kan elke gelovige de vrijmoedigheid geven zijn plaats aan de Tafel van de Heer in te nemen. Ook al blijft de verantwoordelijkheid dit op een Hem waardige manier te doen.

Naar H. Wilts